

דברי סיכום לפרק "יום טוב"

סוכם שמצוותה של תקיעת שופר היא בכל ראש שנה, אף כאשר חל בשבת, אלא שתקיעה בשבת נעשית רק במרכז – בבית המקדש. ומחוץ למקדש נאסר הדבר בעיקר מפני חשש לטלטול מרשות לרשות, והוא מותר לאחר חורבן הבית רק במקומו של בית הדין המרכזי (ואף היתר זה בטל בפועל במשך הזמן).

אגב הדיון בנושא זה נדונו גם שאר תקונים שנעשו לאחר החורבן. התמורות שחלו בין זמן בית המקדש ואחרי חורבנו הצריכו שינויים, הן לחומרה והן להקלה, בתחומים שונים. מקצת דברים שהותרו רק בשל עבודת הקודש נאסרו לאחר מכן, ואילו דברים שונים נשארו, הן כזכר למקדש, והן מתוך הרגשת התקווה לבניינו בקרוב.

לענין תקיעת השופר סוכם כי אין זמן קבוע לתקיעה אף כי חכמים תקנו סדר קבוע של תפילות וברכות, ועיקרה של התקיעה הוצמד לתפילת המוסף של ראש השנה, לפנייה ובתוכה. אף מוסכם שחייב להיות מחזור של תקיעה תרועה ותקיעה, אלא שכבר בדורות ראשונים היו חילוקי דעות ומנהגים בדבר הגדרתו המדוייק של קול התרועה, ומשום כך הוסיפו וְחזרו והוסיפו במשך הדורות אופנים שונים של תקיעה כדי לבנות מחזור תקיעות שייצאו בו ידי חובה לפי כל הדעות.